TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Nghị trường Istanbul và dấu ấn Việt Nam

07:58 17/04/2026

Giữa tháng tư, Istanbul trở thành điểm hẹn của Đại hội đồng lần thứ 152 Liên minh Nghị viện thế giới (IPU-152) với chủ đề "Nuôi dưỡng hy vọng, bảo đảm hòa bình và bảo vệ công lý cho các thế hệ tương lai". Đây là cuộc gặp quan trọng của các nghị viện trên thế giới trong bối cảnh tình hình quốc tế nhiều biến động, nơi các quốc gia dù khác biệt về chế độ chính trị hay trình độ phát triển, đều đang đối mặt với những thách thức mang tính toàn cầu.

Trong dòng chảy đó, dẫn đầu đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn đã mang tới Đại hội đồng IPU-152 không chỉ tiếng nói của một quốc gia đang phát triển năng động mà còn là tầm nhìn dài hạn về một thế giới hòa bình, công bằng và bền vững.

Điểm hẹn của hòa bình và hy vọng

Istanbul trong những ngày diễn ra Đại hội đồng IPU-152 sôi động, tấp nập hơn khi đón hàng nghìn nghị sĩ, trong đó có hơn 60 Chủ tịch Quốc hội, 40 Phó chủ tịch Quốc hội và đại diện của hơn 110 nghị viện thành viên IPU. Không phải là ngẫu nhiên Istanbul được lựa chọn làm địa điểm tổ chức Đại hội đồng IPU-152 mà phản ánh nhiều lớp ý nghĩa chiến lược, ngoại giao và biểu tượng.

Trước hết, hiếm có nơi nào trên thế giới lại "đứng" trên hai châu lục như Istanbul. Dòng eo biển Bosporus chia tách Istanbul; chia tách châu Âu và châu Á, nhưng kết nối chúng bằng những cây cầu rực sáng mỗi đêm. Bạn có thể ăn sáng ở châu Âu, đi phà hoặc di chuyển qua những cây cầu treo qua biển và nhâm nhi trà chiều ở châu Á-tất cả chỉ trong vài giờ đồng hồ.

Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn phát biểu tại phiên thảo luận chung của Đại hội đồng IPU-152 ở Istanbul. Ảnh: qdnd.vn

Nhưng Istanbul không chỉ sở hữu ưu thế về địa lý. Istanbul còn mang đậm dấu ấn của sự giao thoa giữa các nền văn minh. Những công trình như Hagia Sophia hay Topkapi Palace không đơn thuần là điểm tham quan-chúng là "chứng nhân" của đế chế Byzantine và đế chế Ottoman, nơi tôn giáo, quyền lực và nghệ thuật từng giao thoa và định hình cả một khu vực rộng lớn. Ở Istanbul, người ta có thể cảm nhận rõ nhịp sống sôi động của một đô thị quốc tế, nhưng đồng thời cũng bắt gặp những dấu tích của hàng nghìn năm lịch sử hiện diện trong từng góc nhỏ. Những lớp trầm tích văn minh đan xen trong một đô thị hiện đại tạo nên chiều sâu biểu tượng: Nơi quá khứ và hiện tại cùng hiện diện, gợi nhắc những bài học về hợp tác, cạnh tranh và xung đột trong tiến trình phát triển của nhân loại. Chính bề dày lịch sử đó khiến Istanbul rất phù hợp với tinh thần của IPU-152 về hòa bình, hy vọng và công lý cho tương lai.

Chủ đề “Nuôi dưỡng hy vọng, bảo đảm hòa bình và bảo vệ công lý cho các thế hệ tương lai” của Đại hội đồng IPU-152 không phải khẩu hiệu hình thức mà phản ánh đúng những sức ép thực tế của thế giới hiện nay, tương đồng với nội dung được thảo luận tại Liên hợp quốc. “Nuôi dưỡng hy vọng” là yêu cầu khôi phục niềm tin trong bối cảnh bất ổn gia tăng và các thể chế đa phương chịu nhiều thách thức. “Bảo đảm hòa bình” nhấn mạnh chuyển từ tuyên bố sang hành động, lấy luật pháp quốc tế làm nền tảng để giữ vững ổn định. “Bảo vệ công lý cho các thế hệ tương lai” mở rộng trách nhiệm hiện tại sang tương lai, từ phát triển bền vững đến thu hẹp bất bình đẳng và kiểm soát các rủi ro toàn cầu.

Trong tổng thể Đại hội đồng IPU-152 tại Istanbul, chứng kiến các phiên thảo luận diễn ra dồn dập từ phiên thảo luận chung đến các ủy ban chuyên đề, những cuộc tiếp xúc song phương liên tiếp với sự hiện diện của các nhà lãnh đạo cấp cao và đại diện của hơn 110 nghị viện thành viên, có thể thấy, một thực tế nổi bật được đặt ra: Nơi các quốc gia dù khác biệt về chế độ chính trị hay trình độ phát triển, đều đang đối mặt với những thách thức mang tính toàn cầu, như xung đột và điểm nóng an ninh kéo dài, suy giảm lòng tin vào chủ nghĩa đa phương, bất ổn kinh tế, biến đổi khí hậu, an ninh năng lượng, an ninh mạng và sự gia tăng của bất bình đẳng phát triển... Những thách thức này đòi hỏi cách tiếp cận vượt lên trên ranh giới quốc gia và thúc đẩy hành động chung ở cấp độ đa phương; phản ánh yêu cầu cấp thiết phải chuyển hóa đối thoại thành giải pháp và cam kết thành hành động cụ thể trước những vấn đề chung của nhân loại.

Tầm nhìn nhất quán vì một thế giới công bằng và bền vững

Trong dòng chảy đó, Việt Nam bước vào nghị trường Đại hội đồng IPU-152 với tâm thế tự tin, chủ động và trách nhiệm. Sự tương đồng giữa chủ đề của Đại hội đồng IPU-152 và các ưu tiên của Việt Nam không phải là sự trùng hợp ngẫu nhiên, mà phản ánh một điểm gặp tự nhiên về lợi ích và tầm nhìn phát triển.

Dẫn đầu đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam tham dự Đại hội đồng IPU-152, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn phản ánh quan tâm hàng đầu của cộng đồng quốc tế hiện nay về củng cố hòa bình, an ninh, hệ thống pháp luật quốc tế, tái thiết hậu xung đột, chống chủ nghĩa bảo hộ, an ninh kinh tế, an ninh mạng... Phát biểu tại phiên thảo luận chung của Đại hội đồng IPU-152, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn cho biết: Thế giới đang chứng kiến những biến động rất phức tạp. Bất ổn, xung đột gia tăng do cạnh tranh địa chính trị, coi thường luật pháp quốc tế, sử dụng vũ lực, hủy hoại các cơ sở hạ tầng thiết yếu, gây ra nhiều đau thương, mất mát cho hàng triệu người. Chiến tranh, xung đột, bảo hộ thương mại, xu hướng phân cực, phân tuyến, phân tách ngày càng rõ nét, các thách thức an ninh phi truyền thống đang tác động nhiều mặt tới nhân loại. Công nghệ đột phá như trí tuệ nhân tạo (AI) tuy đem lại nhiều cơ hội phát triển, song lại đặt ra yêu cầu mới trong quản lý, quản trị.

Trên thực tế đó, Chủ tịch Quốc hội kêu gọi các nghị viện thành viên tăng cường đối thoại, xây dựng lòng tin, đề cao chủ nghĩa đa phương, tôn trọng luật pháp quốc tế và Hiến chương Liên hợp quốc; đồng thời thúc đẩy hợp tác bình đẳng, cùng có lợi nhằm giải quyết các thách thức toàn cầu. Chủ tịch Quốc hội cũng đề nghị các nghị viện trên thế giới phát huy vai trò trong việc hoàn thiện khung pháp lý, giám sát thực thi các cam kết quốc tế, nhất là các cam kết về hòa bình,

an ninh, phát triển bền vững, ứng phó với biến đổi khí hậu, không phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt.

Những thông điệp này của Chủ tịch Quốc hội nhận được tràng pháo tay hưởng ứng mạnh mẽ của các đại biểu tham dự Đại hội đồng IPU-152. Không chỉ chạm đúng mối quan tâm chung và cấp thiết của cộng đồng quốc tế hiện nay, mà chính là sự kết hợp hài hòa giữa tầm nhìn chiến lược và kinh nghiệm thực tiễn của Việt Nam trong quá trình phát triển.

Từ một đất nước bị chiến tranh tàn phá khốc liệt, Việt Nam hiểu hơn ai hết giá trị của hòa bình; từ hành trình 40 năm đổi mới, Việt Nam có đủ cơ sở để chia sẻ những bài học phát triển bao trùm, lấy con người làm trung tâm. Hòa bình đối với Việt Nam không chỉ là sự chấm dứt của tiếng súng, mà còn là khả năng hàn gắn, xây dựng và hướng tới tương lai. Từ một nền kinh tế khó khăn, tới nay kinh tế Việt Nam khẳng định đủ sức chống chịu trước các cú sốc bên ngoài, duy trì tốc độ tăng trưởng thuộc nhóm cao hàng đầu thế giới. Quy mô nền kinh tế tăng từ 346 tỷ USD năm 2020 lên 510 tỷ USD năm 2025, tăng 5 bậc, lên vị trí 32 thế giới; GDP bình quân đầu người năm 2025 ước đạt khoảng 5.000USD, gấp 1,4 lần năm 2020, vào nhóm thu nhập trung bình cao; tỷ lệ hộ nghèo giảm còn khoảng 1,3%. Đáng chú ý, từ một quốc gia bị cấm vận, Việt Nam đã thể hiện một tầm nhìn nhất quán: Chỉ có chủ nghĩa đa phương thực chất, dựa trên luật pháp quốc tế và hợp tác bình đẳng, mới có thể bảo đảm một trật tự thế giới hòa bình, công bằng và bền vững. Trên cơ sở đó, Việt Nam trở thành một trong số ít các quốc gia trên thế giới thiết lập quan hệ ngoại giao với 195/195 nước thành viên Liên hợp quốc; thiết lập khuôn khổ quan hệ đối tác toàn diện trở lên với 40 nước, trong đó có quan hệ đối tác chiến lược toàn diện với tất cả 5 nước Ủy viên Thường trực Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc.

Hơn nữa thông điệp về mục tiêu đến năm 2030 trở thành nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao và tầm nhìn 2045 trở thành nước phát triển, thu nhập cao được Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn truyền tải tới các đại biểu có mặt trong hội trường phiên thảo luận chung không chỉ là khát vọng dân tộc mà còn là lời khẳng định về một đối tác tin cậy, sẵn sàng đồng hành với cộng đồng quốc tế. Đây cũng là minh chứng cho lựa chọn phát triển nhất quán của Việt Nam: Lấy con người làm trung tâm, đặt con người ở vị trí chủ thể và mục tiêu của mọi chính sách; nơi tăng trưởng kinh tế đi cùng tiến bộ xã hội, nơi không ai bị bỏ lại phía sau, và nơi thành quả phát triển được lan tỏa đến mọi tầng lớp nhân dân.

Nhìn lại chặng đường từ khi gia nhập IPU năm 1979 đến dấu ấn Đại hội đồng IPU-132 tại Hà Nội năm 2015, và hôm nay tại Đại hội đồng IPU-152, có thể

thấy rõ một đường hướng xuyên suốt: Việt Nam không chỉ tham gia mà ngày càng chủ động đóng góp, dẫn dắt và kiến tạo. Giữa nhịp điệu sôi động của nghị trường quốc tế tại Istanbul, thông điệp Việt Nam vang lên mạch lạc: Kiên định với hòa bình, nhất quán với luật pháp quốc tế và sẵn sàng chung tay vì một tương lai bền vững cho thế hệ mai sau.

Theo QĐND